

POSTANOWIENIE

26 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 26 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku A.B.
z udziałem S.B., M.B. i A.B.1
o zniesienie współwłasności,
oraz sprawy z wniosku A.B.1
z udziałem A.B.
o podział majątku wspólnego,
przy udziale w obu połączonych sprawach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Inspektorat w Kutnie i Gminy Miasta Kutno
na skutek skargi kasacyjnej A.B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi
z 22 marca 2022 r., III Ca 1973/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 22 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy z wniosku A.B., M.B. i A.B.1. o zniesienie współwłasności oraz sprawy z wniosku A.B.1. z udziałem A.B. o podział majątku wspólnego połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia postanowieniem Sądu Rejonowego w Kutnie z 27 września 2010 r. z udziałem w obu połączonych sprawach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Kutnie, Gminy Miasto Kutno, na skutek

apelacji A.B., S.B. i A.B1. od postanowienia Sądu Rejonowego w Kutnie z 13 sierpnia 2020 r. oddalił wszystkie apelacje.

Skargę kasacyjną na powyższe postanowienie wniósł uczestnik A.B., zaskarżając je w części oddalającej apelację skarżącego i wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zarzucając Sądowi obu instancji błędną wykładnię art. 45 § 1 k.r.o. w zw. z art. 22 § 2 k.p.c., co skutkowało wadliwym i krzywdzącym dla uczestnika postępowania rozstrzygnięciem, oraz wskazując istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w zakresie oceny „czy wspólnik spółki jawnej, który w procesie jej likwidacji spłaca ze swojego majątku osobistego zobowiązania spółki, powstałe w okresie łączącego go z żoną ustroju wspólności majątkowej, ma uprawnienie do zgłoszenia w sprawie o podział majątku wspólnego nakładów z tego tytułu?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów lub zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przyjęcie skargi do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie jako kolejny środek zaskarżenia wykorzystywany przez strony do kontroli wydanego przez sąd orzeczenia przez sąd kolejnej, wyższej instancji. Skarga kasacyjna jako

nadzwyczajny środek zaskarżenia nie jest instrumentem weryfikacji prawidłowości orzeczeń w toku instancji i nie pełni roli tego typu środka prawnego.

Badanie skargi kasacyjnej na posiedzeniu Sądu Najwyższego ogranicza się do oceny istnienia przesłanek co do przyjęcia lub odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Standard dotyczący wykazania istnienia jednej z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Skarżący nie sprostął wymaganiom stawianym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla wykazania istnienia przesłanki występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Musi mieć ono charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie odznaczające się nowością, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Nadto skarżący poza powinnością sformułowania dostrzeżonego zagadnienia prawnego obowiązany jest przedstawić pogłębioną argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem konkretnych przepisów, na tle których zagadnienie powstało.

Skarżący w niniejszej sprawie konkretyzując przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ograniczył się do zaprezentowania pytania skierowanego do Sądu Najwyższego oraz lakonicznego wskazania własnego poglądu co do art. 45 § 1

k.r.o. i jego stosowania. Takie uzasadnienie w żaden sposób nie świadczy o spełnieniu wymogu sformułowania rzetelnego uzasadnienia, na okoliczność, iż wskazane w skardze zagadnienie istotnie występuje.

Skarżący podniósł także zarzut naruszenia prawa procesowego jako oczywiście uzasadniony w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jednak również w tym zakresie motywy skargi ograniczają się do polemicznego stanowiska z tym, które zajął Sąd *ad quem*. Tymczasem wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to jedynie uchybień zarzucanym sądowni drugiej instancji o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu z powołaniem powyższego ugruntowanego stanowiska. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19). Samo polemiczne stanowisko skarżącego nie jest wystarczające dla uznania, iż przesłanka ta została spełniona, a to na nim każdorazowo spoczywa wykazanie istnienia powyższych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie motywacji skarżącego ani tego, czy w ocenie Sądu przesłanki powyższe są rzeczywiście spełnione.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

[ms]

